

Introducció als problemes de la filosofia

2014/2015

Codi: 100292

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Antoni Vicens Lorente

Correu electrònic: Antoni.Vicens@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

De fet, aquesta assignatura no hauria de tenir prerequisits. Entenem, però, que l'estudiant disposa d'una cultura bàsica en filosofia, com la que dóna el manual de Ludovico Geymonat, Historia de la filosofía y de la ciencia, editat per ed. Crítica.

Objectius

Aquesta assignatura té una funció introductòria. Amb aquest fi, estudiarem alguns temes que s'han constituït com a problemes filosòfics, des de la tradició clàssica fins a l'actualitat. En tractar-los, ens endinsarem en el mode pròpiament filosòfic de plantejar els problemes: de manera raonada, enraonada, dialèctica per tant. Veurem modes d'argumentació i de contraargumentació. El fonament el dóna la possibilitat de treballar els conceptes, és a dir, d'establir camps de significació per als mots i estudiar-ne la relació amb els límits de l'experiència, la intel·ligència i la raó.

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Argumentar sobre diversos temes i problemes filosòfics a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats
2. Comunicar oralment i per escrit, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements filosòfics adquirits
3. Demostrar una posició pròpia davant d'un problema o una controvèrsia de rellevància filosòfica, o en un treball de recerca filosòfica.
4. Distingir els temes de rellevància filosòfica en els debats actuals
5. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
6. Expressar, tant oralment com per escrit, els temes i els problemes bàsics de la tradició filosòfica.
7. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
10. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat
11. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
12. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
13. Resumir els arguments centrals dels textos filosòfics analitzats

Continguts

Tema 1. El poder. Text de referència: Maquiavel, capítol 18: "De quina manera els prínceps han de mantenir la paraula donada."

Tema 2. La llei de la natura. Text de referència: Ludovico Geymonat, "Galileu Galilei", dins la seva Storia del Pensiero Filosofico e Scientifico, vol. II (traducció catalana disponible al Campus Virtual).

Tema 3. La llibertat. Text de referència: Baruch Spinoza, Ètica, Apèndix de la part I.

Tema 4. La llei humana. Text de referència: Immanuel Kant, selecció de textos de la Fonamentació de la metafísica dels costums.

Tema 5. El treball. Marx, Manuscrits econòmic-filosòfics, paràgrafs 22 a 27.

Tema 6. La vida. Nietzsche, selecció de textos.

Tema 7. L'Altre. Lacan, selecció de textos.

Tots aquests textos estan disponibles, en versió catalana, en el Campus Virtual.

Metodologia

Les classes es desenvoluparan a partir dels textos seleccionats, disponibles en el Campus Virtual des del començament del curs. El professor farà una presentació del tema i el text a l'aula, per obrir un debat que tindrà les dimensions que permetin el temps i el nombre d'estudiants.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes a l'aula	120	4,8	3, 4, 5, 6, 9, 11
Tipus: Supervisades			
Treballs individuals supervisats	20	0,8	2, 8, 10, 12

Avaluació

Els estudiants triaran tres dels temes i lliuraran al professor un treball d'entre 1.500 i 2.500 paraules cadascun. El treball podrà consistir en un resum del tema, el desenvolupament de la discussió que mereix, el desenvolupament de les conseqüències epistèmiques, morals o polítiques que comporta. El darrer treball haurà de ser lliurat el dia 11 de juny.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tres treballs a presentar	Cada treball val per un terç de de la nota final	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

La bibliografia bàsica consisteix en els textos disponibles en el Campus Virtual. Afegim aquí una bibliografia complementària:

Tema 1. Plató, Gòrgies; Baltasar Gracián, El Político.

Tema 2. Ludovico Geymonat, Galileo Galilei, Barcelona: Gedisa.

Tema 3. Gilles Deleuze, Spinoza (en: Spinoza. Kant. Nietzsche, Barcelona: Labor)

Tema 4: Stefan Körner, Kant, Madrid: Alianza Editorial.

Tema 5: Hanna Arendt, La condició humana, Barcelona: Empúries.

Tema 6: Eugen Fink, La filosofia de Nietzsche, Madrid: Alianza Editorial.

Tema 7: Jacques Lacan, Escritos, Barcelona, RBA (o México: Siglo XXI).